

Sijajna parada preteklo nedeljo

Preteklo nedeljo je imela naselbina v Clevelandu zopet priliko videti eno ono pestrih parad, kakoršnje so zmožne prirediti le naša slovenska dekleta in žene. Marie Prislend Cadets, podružnica št. 50 od Slovenske ženske zveze je dala blagosloviti novo svojo društveno zastavo, obenem z ameriškimi in to je dalo povod, da se je v naselbini razvila povorka, kot je zlepa ne vidimo.

Korakalo je deset vežbalnih krožkov podružnice Slovenske ženske zveze, sama čvrsta, mlada dekleta, s svojimi banderami. Človek mora videti tako parado, da jo zna upoštevati. Saj so prisotni Amerikanci govorili, da kaj tako lepega, živahnega niso še videli. Vsa čast tem dekletom!

Kot za častno stražo so imeli korakajoči krožki veterane ameriške armade, poleg tega, da je šerif O'Donnell poslal 30 svojih najbližjih deputijev v uniformah za častno spremstvo. Nadalje smo paradi opazili skupino deklet z bobni in trobentami (drum and bugle corps), kar je naredilo zelo lep vtis.

Posebna zahvala pa mora seveda iti sijajni godbi, katero je vodilo vodstvo East High šole. Nad 50 mladih fantov v godbi igrajo najbolj izvežbani godbeniki, poleg tega pa v svojih slikovitih uniformah naredijo velik vtis. Iskrena hvala vodstvu East High šole, potem pa vsakemu posameznemu godbeniku.

Vreme je bilo idealno. Opazili smo, da v poteku parade ni bilo niti enega samega policista, toda ljudje v paradi kot tisočeri in tisočeri gledalci po ulicah so se tako dostojno zadržali, da smo se lahko razgledali po najboljši red, za kar se imamo zahvaliti domovni vodstvu parade. In vam, dekleta in žene, prav lepa hvala za pestro povorko v nedeljo! Da se zopet vidimo!

Anglija se poteza za prijateljstvo Jugoslavije in Bolgarske. Nemčija mora biti osamljena

London, 15. maja. Turčija v Jugoslavi ne zaupajo. Jugoslovanska vlada doslej še ni podala nobenega mnenja, toda se pričakuje, da pride tozadevna izjava Jugoslavije v kratkem v javnost. Anglija je obljubila Jugoslaviji večje posojilo na razpolago.

Kar je resnica je to, da Jugoslavija ne želi imeti nobenega prepira s svojimi sosedami, z Nemčijo in Italijo, ker želi živeti v miru. Resnica je tudi, da je Italija v današnjih dneh precej naklonjena Jugoslaviji.

Toda ker je Italija v mnogih ozirih dovishna od Nemčije, se Jugoslavija ne more zanesti niti na Italijo, še manj pa na Nemčijo. Ta položaj izkorišča Anglija, ki hoče pridobiti Jugoslavijo.

Tudi obletnica

Včeraj je minilo dvajset let, ko je došel v Cleveland iz Chicaga prvi poštni zakoplov, ki je pripeljal s seboj 20 vreč pošte. Danes prihaja dnevno v Cleveland kakih 100 poštovnih in potniških zrakoplovov. Prvi pilot, ki je došel v Cleveland, Lester Bishop, je še danes in ravnatelj nekega zrakoplovnega pristana v Michiganu.

Drevo smrti

Na Materinski dan so imeli v Visalia, Cal., lepo proslavo. Nahajali so se pod nekim ogromnim hrastovim drevesom. Neznane vzroke se je drevo prelomilo in padlo na ljudi. Pri tem je bila dva možka ubita in težke poškodbe je dobilo trinajst oseb.

V New York!

Mr. John Potokar, lastnik Double Eagle Bottling Co., Mr. Zadnik in hčerka Elsie, so se odpeljali z avtom v New York na opravkih. Seveda, spotoma si niso mogli ogledati tudi newyorško razstavo. Mnogo zabave!

K molitvi

Članice podružnice št. 14 SZZ so prošene, da pridejo nocoj ob 8 uri k molitvi za pokojno Ano Haasperger v Svetkov pogrebni dom. Udeležijo naj se tudi dekleta vežbalnega krožka.

Plinska bomba

V stanovanju Steve Lesco, ki je unijski zastopnik unije barvarjev, je bila zagnana včeraj plinska bomba. Lesco stanuje na 1204 W. 125th St.

Narodna garda straži premogovnike v Kentuckyu

Harlam, Ky., 15. maja. V to premogarsko mesto, ki je znano po svojih bojih med unijskimi in neunijskimi premogarji, je dospelo zadnje dneve 557 vojakov narodne garde, in zapovedujoči general Carter je izjavil, da je položaj tako resen, da bo potreboval nadaljnjih 200 mož. Včeraj je prišlo do spopada na ulicah, tekom katerega je bil ubit en ne-unijski premogar in šest ranjenih. Premogovniki v mestu so pravkar odprli, potem ko je prišlo do sporazuma med operatorji in zastopniki premogarske unije.

Bolgari v silnem protestu proti Romunski

Sofia, 15. maja. Bolgarska vlada je naročila svojemu poslaniku v Bukaresti, da ostro protestira napram takozvanemu "klanju." Romunski orožniki so namreč pretekli teden ubili v Dobrudži 22 bolgarskih državljanih. Po mnogih bolgarskih mestih so se vršile velike demonstracije od strani Bolgarov. Na vseh shodih se je zahtevalo, da Romunska vrne Dobrudžo Bolgariji. Romunska je dobila dotično provinco po svetovni vojni. Bolgarsko časopisje dolži Romunsko, da je povzročila umor 22 Bolgarov, ker je tekom zadnjega mobilizacijskega povelja na Romunskem pobegnilo kakih 60 Bolgarov iz nekega romunskega obmejnega mesta.

Smrtna kosa

V ponedeljek jutraj je na dom svoje hčere preminul 70-letni George Slat, 1148 E. 63rd St. Rodom je bil iz sela Novaki, kotar Vojnovič. Bival je v Ameriki 36 let in je delal pri družbi cestne železnice 30 let. Bil je član družbe sv. Josipa št. 99 H. B. Z. Poleg hčere Eve Domšič zapušča tudi hčer Mrs. Mary Banjavčič v E. Chicagu in brata Tomaža istotam. Pogreb ranjkega se vrši v petek ob 9 uri v cerkev sv. Pavla na 40. cesti iz kapele A. Grdina in Sinovi in na Calvary pokopališču. Naj bo ranjkemu ohranjen blag spomin. Sorodnikom naše sočutje!

Vest iz domovine

Mrs. J. Šušteršič, 395 E. 161st St., je dobila iz domovine žalostno vest, da ji je umrl ljubljenci oče v vasi Globelji, fara Sodražica, v častiljivi starosti 86 let. V domovini zapušča soproga iste starosti, in s katero je bil poročen 63 let, dve hčeri, Pavlo Mihelič in Marijo žgajnar, 9 vnukov, 6 pravnukov in brata Janeza. Tu zapušča ranjki hčer Josephine, 8 vnukov in tri pravnuke. Pokojni oče so bili trikrat v Ameriki. V domovino so odšli leta 1911, kmalu potem ko se je sin Jože smrtno ponesrečil pri NYC mostom v Collinwoodu. Bodi ranjkemu rahla domača zemlja.

Trgovska seja

Vsi aktivni člani Progressive Merchants Association naj bodo gotovo navzoči pri jako važni seji, ki se vrši v sredo ob 2:30 popoldne pri Stakichu na Waterloo Rd. Vabljeni so tudi drugi trgovci, da pridejo radi izredne važnosti seje.

V bolnišnici

V Huron Rd. bolnišnico se je včeraj podala dobro poznana Angela Trdan (Bevkova). Dobri ženi želimo, da bi se čimprej zdrava vrnila domov.

* Državna postavodaja države Illinois je sprejela postavo, ki dovoljuje ženskam, da delujejo kot porotnice.

Poljska ponovno posvarila Hitlerja

Varšava, 15. maja. Poljska vlada je ponovno posvarila nemško vlado, da nikakor ne sme zapustiti mesta Gdansk, ker je republika Poljska pripravljena v tem slučaju iti v vojno in da se s to grožnjo Hitler nikakor ne more šaliti. Znano je, da je Poljska poklicala pod orožje 1,500,000 vojakov, in to je sila, katere se tudi Hitler boji, zlasti, ker mu je znano, da bo Anglija in Francija podpirala Poljsko, ako bo slednja napadena od Nemčije. Poljska vlada je skrajno razjarjena, ker je nacijska policija v mestu Gdansk prepovedala politične shode v mestu. To je najbrž bilo povelje iz Berlina, da se izživa Poljsko.

Proti-židovske postavbe izdane na Češkem

Praga, 15. maja. Nemški guverner v bivši češkoslovaški republiki je na povelje iz Berlina izdal nove odredbe glede Judov na Češkem in Moravskem. V bodoče židje ne bodo smeli imeti nobene državne ali mestne službe, ne bodo smeli biti profesorji ali učitelji, da, niti lastniki kmetij ne bodo smeli biti. Tudi glede trgovine bo njih delovanje silno omejeno. Židovski otroci ne bodo smeli zahajati v javne šole, pač pa namerava vlada astvariti nekaj izrednih šol za židovske otroke.

Štrajk voznikov

Unijski člani, ki vozijo truke v Clevelandu, so enoglasno odglasovali, da gredo na štrajk 1. junija, ako kompanije ne ugodijo njih zahtevam. Sedanja pogodba poteče 31. maja. Unija voznikov šteje nekaj nad 1,000 članov. Trukmani zahtevajo, da se jim izboljšajo plače za 5 centov na uro in da ne delajo več kot 48 ur na teden. Sedanja plača voznikov znaša 75 centov na uro. Navadno so zaposleni 54 ur na teden, dočim po novi pogodbi noben voznik ne bi smel delati dalj kot 48 ur na teden.

Srbi praznujejo

Odbor, ki se zanima za proslavo 35-letnice najstarejšega in največjega srbskega društva v Clevelandu, dr. sv. Sava, sporoča, da se bo vršilo v nedeljo slovesno praznovanje 35-letnice tega društva. Na to slavnostno praznovanje pride iz Washingtona dr. Vladimir Rybar, ki bo zastopal poslanika dr. Konstantina Fotiča. Slavnost se prične ob 10. uri popoldne s službo božjo v cerkvi sv. Save na 36. cesti. Na praznovanje je povabljenih tudi več odličnih Slovencev. Mi bratom Srbom ob tej priliki iskreno čestitamo in jim želimo še mnogo napredka v bodočnosti.

Sodnikova žena

Mrs. Samuel West, vdova po pokojnem zvezinem sodniku v Clevelandu, ki je umrl 5. oktobra lanske leto, je bila sinoči ubita, ko je avtomobil, v katerem se je vozila, trčil v drug avto v bližini Chardon, Ohio.

Dan Morgan

Daniel Morgan, bivši mestni manager, je bil včeraj imenovan od guvernerja Brickerja za apelatnega sodnika v Clevelandu. Morgan je bil imenovan, da nadomesti umrlega sodnika Manuel Levina.

Lepa hvala

Edward Zalar se zahvaljuje za obiske in cvetlice na domu in v bolnišnici ter za druga darila!

Nadaljna trupla bodo izkopana iz grobov

Philadelphia, Pa., 15. maja. Koroner Hersch je odredil, da se izkoplje iz grobov nadaljnjih šest trupel. Vse to je v zvezi s preskavo glede morilske gänge, ki je morila in zastrupljala ljudi, za katerimi so morilci pozneje pobirali zavarovalnino. Smatra se, da je bilo tekom nekaj let najmanj 200 oseb umorjenih. Povelje, da se izkopljejo iz grobov nadaljnjih trupla, je dal državni prosekutor, ki pravi, da je dobil nove dokazke glede nadaljnjih smrtnih slučajev.

Angleži mislijo omejit naseljevanje Judov

London, 14. maja. Kot se je izjavil tajnik za angleške kolonije je namerava Anglija odpreti svojo kolonijo v Gulani, kamor naj bi se naseljevali židovski begunci iz Evrope. Ob istem času pa izjavlja kolonialni tajnik, da nameravajo Angleži ustaviti naseljevanje Judov v Palestino, da s tem pomirijo Arabce v Palestini, ki danes tvorijo tam veliko večino. Angleži trdijo, da v Palestini ni več prostora za nove naseljence in da Judje niso dobri kmetovalci, katere Palestina predvsem potrebuje, dočim so Arabci izvrstni obdelovalci zemlje. Židje seveda temu močno oporekajo, toda s protesti ne bodo ničesar opravili.

Župan Burton tožen

George Green, direktor The Citizens Bureau in tajnik civilne komisije, je vložil na Common Pleas sodniji tožbo proti županu Burtonu in mestnemu direktorju postav. Tožba naj dožene, če smejo mestni uslužbenci agitirati, kadar se gre za izdajo novih bondov in mestnih zadolžnic, ko se naložijo ljudem novi davki. Mr. Green trdi, da je to nepostavno in da bi se morali mestni uslužbenci absolutno vzdržati vsake agitacije ali pa bodo odpušteni od dela. Mestni direktor postav pa trdi, da je mestnim uslužbencem taka agitacija dopuščena. Sedaj bodo govorile sodnije.

Slike proslave

Društvo Naš Dom št. 50 je imelo 23. aprila jako lepo in uspešno proslavo, ko je razvilo svojo novo zastavo. Ob oni priliki je fotograf g. Beros naredil tudi krasno sliko društvnikov in društvnic in se apelira na članstvo, da pride in si ogleda sliko na prihodnji mesečni seji 20. maja. Posebno se postavijo žene in dekleta, ki zglejajo na slike kot žene in hčere angleških lordov.

Mladinski zbori

V sredo večer 17. maja se vrši važna seja vseh zastopnikov Združenih mladinskih zborov v Slov. del. domu na Waterloo Rd. Začetek ob 8. uri zvečer. Poleg zastopnikov so vabljene tudi vse tajnice posameznih mladinskih zborov, da se gotovo udeležijo, ker bodo razdane vstopnice in vozni listki za pitsburški koncert. Zastopani naj bodo gotovo vsi mladinski zbori včlanjeni pri združenih zborih. — Tajnica.

Po operaciji

John Rožanc je v Glenville bolnišnici srečno preстал operacijo. Sorodniki in prijatelji ga sedaj lahko obiščejo. Nahaja se v sobi št. 36.

V bolnišnici

V Glenville bolnišnici je srečno prešla operacijo Karolina Usay, 781 E. 185th St. Nahaja se v sobi št. 117. Obiski so sedaj dovoljeni.

Vsi evropski problemi se lahko rešijo brez vsake vojne, pravi Mussolini Italijanom

Turin, Italija, 15. maja. Laški diktator Mussolini je včeraj povedal Italijanom, da se vsi evropski problemi lahko rešijo brez vsake vojne. Obenem je obdolžil "demokratske" države, da hujskajo na vojno.

Obenem je Mussolini poslal v svet svarilo, da je rimsko-berlinsko osiše danes bolj trdno kot je bilo kdaj prej. Nova vojaška zveza med Berlinom in Rimom garantira mir, toda kdorkoli bi napadel to zvezo, bo bridko razočaran.

Mussolini je govoril na javnem trgu kakim 50,000 poslušalcem. Nahaja se na poti proti francoski meji, kjer bo nadzirala vojaške naprave, utrdbe in razna javna dela. Spremlja ga več ministrov.

Župan Burton izkorišča WPA projekte v lastno politično korist in za prihodnjo kampanjo

Cleveland. — Demokratski councilmani mesta Clevelanda so včeraj začeli z novim bojem, da ustavijo župana Burtona, katerega očitajo, da izkorišča WPA projekte v svoje lastne strankarske namene.

Pred dvema tednoma se je demokratom v mestni zbornici posrečilo sprejeti postavo, ki preprečuje politično aktivnost pri WPA projektih. Toda župan Burton je to postavo, ki je bila sprejeta z veliko večino glasov, vetiral.

Sedaj se demokratski councilmani trudijo, da pridobijo na svojo stran pet poštenih republikancev, ki bi z njimi glasovali, da se županovo veto prekliče. Gre se za ogromne svote denarja.

Demokratski councilman Mc-

Zanimive vesti iz življenja ameriških Slovencev po številnih naših naselbinah

Na Common Pleas sodniji v Marija Podvasnik. Bila je vdova Jeffersonu, Ohio, je bilo te dni prodanih 403 parcel zemljišč in med temi je bilo tudi nekaj parcel, ki so bile last naših rojakov.

Podrobnosti o pok. ženi Jos. Šušteršica, ki je pred nekaj dnevi umrla v Ely, Minn., so sledeče: stara je bila 44 let in rojena v Rogaci pri Polževniku na Dolenjskem. Tu zapušča moža in sina, iz prvega zakona (njen prvi mož se je pisal Stalcar), pa sina in pet hčera. Dve njeni hčeri sta v Chicagu in ena je v Californiji, ostale so pa na Elyu.

DePue, Ill. — Peter Banič je tu nenadoma zbolel in bil odpeljan v bolnišnico v Spring Valley, Ill., kjer se je moral podvreči operaciji na želodcu.

V Milwaukee je umrla za srčno hibo Alojzija Griesbacher, stara 42 let in rojenaa v Ivanjcih pri Radgoni na Štajerskem. V Ameriki je živel 27 let. Tu zapušča moža in sestro, v domovini pa šest bratov in dve sestri. — Istotam je nenadoma za krvnim pritiskom umrl Frank Paučnik, star 50 let in doma iz Loke pri Zidanem mostu na Štajerskem. V Ameriki je bil 27 let in ni spadal k nobenemu podpornemu društvu. — Nekaj dni prej je pa v saniteriju v Muidale umrl rojak Joseph Levar, star 56 let in rojen v Kokarjih pri Mozirju na Štajerskem. V Ameriki je prišel leta 1902 in je zadnje čase vodil gostilno, prej pa grocerijo.

V Pittsburghu je preminula jako dobro poznana rojakinja Elroy se je izjavil, da se pod županom Burtonom javni denar zapravlja na tak način, da ga je sram. Župan Burton ne upošteva, kdo je v resnici potreben denarja, pač pa upošteva le dejstvo, če je dotični, ki naj dobi dobro delo pri WPA — republikanec.

Se huje je napadel župana Burtona naš slovenski councilman Eddie Pucel, ki je izjavil, da župan Burton neprestano napada Roosevelta in demokrate, toda od demokratov dobiva podporo, katero deli — republikanec.

"Ni čuda," je dejal councilman Pucel, "da kongres ni hotel dovoliti več denarja za WPA, ko pa enaki ljudje kot so župan Burton in drugi republikanci, rabijo javni denar v prosep svojih političnih mahinacij."

Kot poroča okrajni blagajnik so ljudje dosedaj vplačali samo šele \$13,256,886 v davkih. Pričakuje se, da bi ljudje morali plačati nekako \$26,000,000 davka. Zadnji dan za plačilo davkov je sobota 20. maja.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

1117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po razpisalnicah: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months. Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 31, 1908, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

-83 No. 119, Tues., May 16, 1939

Značilni klic domovine

"Ljubljanski 'Slovenec' je te dni objavil značilen članek pod naslovom: 'Glavo na pravem mestu.' Tako resničnih besed, ki dopovedujejo doma narodu v teh kritičnih momentih, da je treba ohraniti pamet in pa glavo na pravem mestu, že nismo dolgo čitali v domovinskem tisku. Članek se glasi dobesedno tako-le:

"Danes vse govori o politiki. Pa ne o tem, kaj bomo mi storili, ampak o tem, kaj bodo drugi storili z nami. Govori se o veliki politiki, h kateri še nikdar v naši zgodovini nismo bili povabljeni — očitno zato, ker smo preveč razmišljali in govorili o drugih, premalo pa o sebi. Slovensko vprašanje se v visoki ali nizki družbi navadno zaključuje z vzdihom: 'Bog ve, kaj še pride,' bolj neizčrpen pa je Gibraltar, Dardanele, gneča v Sredozemskem morju in drugo pripovedovanje, ki sicer širi zemljepisno obzorje, ne vodi pa k rešitvi, ker sploh nikamor ne vodi, ampak samo — krajšanje časa v čakalnici ali v kavarni. Po boleznih našega premalo trpežnega narodnega bistva ali po zlem prišepetavanju se je zgodilo, da so nekaterim že skoraj roke omahnile in bi najraje počivali in gledali po zraku, kdaj bo prišlo tisto, ki bo napravilo konec čakanju in ustvarilo nov položaj. Kaj naj bi pa počeli z novim položajem? Preroki, ki imajo najširše zemljepisno obzorje, se sami pri sebi že skoraj hudujejo, kako da še nih ni, ko je vendar tako jasno, da mora biti. V samotnih urah premišljujejo in v družbi govore, kaj bi moglo priti, upoštevane so vse možnosti, ko pa le pride kak nov kamenček k mednarodnim dogdom, pa pride nepričakovano in pomagamo si z vzdihom: 'Kdo pa je mislil, da bi kaj takega moglo priti!' Tako nam dan za dnem dopoveduje, da ta pot omahnjenih rok ne pelje nikamor, toda kljub temu smo bolni naprej. (V opravičenju našega naroda povemo, da se je ta bolezen močno razširila tudi po Evropi, zapadli ji niso le tisti, ki so vajeni biti za — gospodarja.)

Pri vsem tem pa trpi delavnost in polet ljudstva. Trpi misel na lepo in veliko bodočnost, ki si je narodi ne prinašajo drug drugemu v dar, ampak si jo vsak sam kuje. Trpi misel na državno in narodno skupnost, ker se je vsak zakopal v svoje zemljepisno obzorje in po njem kuje svojo zgodovino. Vsak misli, da je največ storil za skupni uspeh, če sosedu prepusti njegovi usodi in mu prikrije svoje 'rešilne' načrte. Vsak je idealen v misli, da se bo zaplet razvil najlepše in v največjem redu, če se razvije tako, da se njemu in njegovi domovini nič ne bo zgodilo. Želimo pa sreče in napredka narodni in državi! Toda to ni volja, ki vodi k dejanju, ki napne duha in mišice, ampak volja, ki pomaga čakati.

Živimo v dobi zrelih posameznikov in zrelih narodov. Zrelost pa se ne meri po moči glasu in po žvenketu orožja, ampak po trdnosti tistih vezi, ki narod in državo vežejo v skupnost. Sedaj je zlati čas, da se te vezi razodenejo. Treba pa je najprej brez usmiljenja odvračati vse loterijsko razpoloženje, vso zbežanost; treba se je rešiti tiste nevolje, ki se loteva tega in onega, ko zjutraj vidi, da bo še dan za delo. Hrepeneti moramo po tistih čednostih, ki narod nekako zalivajo pri njegovi rasti: po veselju do dela, po podjetnosti, ki se ne da pahnuti v počivanje, in pred vsem: po veselju nad samim seboj. Ali smo se v teh dneh kaj bolj poglabili v naše bistvo, ali smo v dneh, ko se po Sredozemskem morju zbirajo brodovja velesil, kaj bolj spoznali, v čem je naša moč? Pride Anglež v Slovenijo in sredi dveh velikih kultur, germanske in romanske, opazi samostojen narod in lastno kulturo, ki ga prav nič ni pričakoval, pa si ne more razložiti, kako se je mogel ohraniti. Ali bi mu mi znali pojasniti? Ali vsej vemo, da je to zapisano v angleški knjigi 'A Wayfarer in Yugoslavia' po pisatelju Lovett Fielding Edwardu? Ali vedo to — in še toliko podobnih prilik — vsi tisti, ki obupujejo in jih ne veseli nobeno delo ter razširjajo svojo kužno melanholijo okrog sebe? Tisti, ki se v najlepših letih vprašujejo: 'Bogve, če smo sploh zmogni ohraniti se?' se ne bodo ohranili, ne zato, ker prav za tega Angleža, ki se čudi našemu obstanku, ne vedo, ampak zato, da je tudi v nas moč, ki so jo stoletja skušala razjesti kot rja železo, pa je niso. Narod pa se ohrani, 'narod bo zmeraj stal,' če hoče stati na svojih tleh, ne pa na svojih tleh samo čakati, da pride kdo in ga preseli drugam.

Ozreti se je treba tudi po državi in jo premeriti, da bo pomen posameznih točk vsaj tako na široko znan, kot je znan pomen ožin med svetovnimi morji. In oglasila se bo strast, da je to dano tem milijonom ljudi na tej zemlji, da si po njej nemoteno utirajo svojo pot do kruha in urejenega sožitja. V odločilnih trenutkih odloča tisti, ki si upa, ki ljubi, ki ne pričakuje konca, ampak si želi življenja in ki — poleg vsega tega — bolj ceni dobro misel kot prijetne deklaracije. Država je močna v državljanih, ta čas pa je čas preizkušnje za male in velike, stare in nove. Zato hrepenimo po tem, da bomo močni, ne samo 'dobro poučeni.'

Prvi dokaz naše resnosti in moči pa naj bo, da izpodmaknemo tla tistim, ki ne vedo nič, ne kaj je bilo včeraj, ne kaj je danes, pač pa tako točno vedo, kaj bo jutri in to dopovedujejo vsakomur, ki jih hoče poslušati. Pri tem je nekaj boleznih, nekaj pa tudi hudobije in namena. Taki so v narodnem občestvu kot gnilo jabolko v kašči. Čas je, da izgube svoje besede in dajo prostor resnemu poglabljanju v neizprosni 'danes,' ki je porok jutrišnjega dne. Še nikdar v zgodovini se ni zgodilo, da bi propadel tisti, ki ni bil zrel za

propast, ali da bi obležal tisti, ki je bil zmožen vstajenja. Zato odmaknimo ušesa prišepetavanju, ker je prazno in izguba časa, rešitev je v delu: jesen bo dala, kar se bo spomlad posejalo. Tudi narodi in države imajo svojo pomlad in svojo žetev, zato sejmo klena zrna in ne — govorce.

Nekako tako dobo, kot je naša, je doživljal stari grški narod pred vpadom Filipa Macedonskega. Grki pa so premišljali, kaj bo, in se zbirali v 'shode' — k brezdelju. Pa je vstal med njimi velik govornik Demosten in v svojih govorih, 'Filipika' imenovanih, zdravil njihovo bolezen. Dejal je, da se jim ne bo prav ničesar zgodilo zaradi tega, ker so kaj napak storili, ampak kvečjemu zato, ker sploh niso nič storili. Grkom pa je Demosten prišel prepozno, ne zato, ker bi njegova misel ne bila dovolj jedrnata, ampak zato, ker so preveč poslušali prazne besede in zaradi prepolnosti misli ni prišlo do dejanja. Naj nam tak 'Demosten' ne pride prepozno, mnogim narodom v zgodovini je že prišel kot naročen."

BESEDA IZ NARODA

Na obisku v stari domovini

Piše Mrs. Josephine Erjavec, gl. nadz. SŽZ.

4. Sarajevo

Komaj par ur sladkega spanja v hotelu Moskva, nas že zbudi ob pol petih trkanje na vrata. Prišel nas je buditi hišnik, kateremu smo prejšnji večer naročili, da nas pravočasno zbudi. Morali smo ob rani uri na vlak proti Sarajevu. Pred vrati so nas čakali osnaženi čevlji. To je povsod v Evropi v navadi, da se potnikom po hotelih čez noč očisti čevlje. Zvečer, ko gre potnik spat, denne čevlje pred vrata in zjutraj jih dobi tam lepo osnažene. To je kaj pripravno za turiste, da gre zjutraj iz hotela v lepo osnaženih čevljih.

Ker ni hotela nobena biti zadnja, smo na vso moč hitele in skoro vse kmalu smo se zbrale spodaj v restavraciji, kjer so nam servirali zajtrk. Potem pa hitimo na kolodvor. Naš vlak je že čakal, zato si hitro poiščemo naš voz, kjer se bo vsa naša družba vozila skupaj in se spotoma zabavala po mili volji. Naš vlak je bil nov in moderen, nekaj "streamline." To je bilo za nas nekaj novega v Jugoslaviji. Motor za lokomotivo je bil izdelan v Ameriki. Sedeži so bili prevlečeni z baržunasto prevleko, v modri in roza barvi. Prav komodno se je vsaka vsedla, kajti imeli smo dolgo pot pred nami. Kmalu je zadonela na vlaku naša lepa slovenska pesem, potem so se vrstile razne smešnice na račun te ali one sopotnice.

V veseljem razpoloženju nam je čas hitro minil in zdelo se nam je, da se vozimo komaj par ur, pa smo bili že v Sarajevu. To je bilo ob štirih popoldne. Na mesto smo imeli slikovit razgled. Rdeče strehe na hišah, visoki minareti pri turških mešejah, hišice, narejene po orientalskem vzorcu. Po ulicah smo videli nekaj žensk, ki so nas posebno zanimali, ker imele so oblike strste. Bogve, kaj se je skrivalo pod prevleko: lepo ali grdo lice? Kot Amerikanci nismo še kaj takega videli, zato smo pa to turško nošo toliko bolj z zanimanjem opazovali.

Sarajevo je zelo staro mesto, kjer še vedno prevladuje stari turški modni običaj. Mesto je razdeljeno v dva dela, novi in stari del. Najbolj zanimiv za potnika je stari del mesta, ker tu vidiš toliko zanimivosti, da se šteje srečnega, da te je do pripeljala tu sem. Moški v širokih hlačah sedijo kar po tleh in pušijo iz pipe ko za stavo. Ženske v širokih haljah in zastritimi obrazmi. Tu vidiš, kako izdelujejo razne umetnine kar pri odprtih oknu ali vratih. Kot smo zvedeli, začno nositi turška dekleta pajčolan čez obraz ko dosežejo starost šestnajstih let. Bajje so zelo lepe ženske. Ko smo stali blizu take zastrte ženske, nas je zelo mikalo, da bi ji odgrnile pajčolan, da bi videli njen obraz. Pa si le nismo upale. Ampak to

pa rečem, da nas je firbec zelo mučil, da bi si bile ogledale iz oči v oči, kakšen je turški ženski spol.

Sarajevo šteje okrog 80.000 duš. Mohamedancev je 36.000, Židov 10.000, katoliških Hrvatov 20.000 in pravoslavni Srbov 14.000. To mesto ima to najnovejšo zgodovino, da je bil tu umorjen avstrijski prestolonaslednik Ferdinand in njegova soproga. To je bil potem tudi vzrok zadnje svetovne vojne, ker morilec je bil Srb in zato je Avstrija napovedala Srbiji vojno. Pokazali so nam mesto, kjer se je bil izvršil dotični atentat na cesarski par.

Videli smo tudi pokopališče, kjer sta pokopana Princip in njegov tovariš, ki sta izvršila napad. Prostor smo videli samo od daleč. Za časa našega bivanja v Sarajevu smo stanovali v modernem hotelu Evropa. Ko sem prišla s hčerama v sobo, sem jima rekla v angleščini, naj prekrbita kako vazo za cvetlice, ki smo jih prinesle še iz Beograda. Prav takrat se je mudila v sobi sobarica, ki nam pove v naše začudenje v gladki angleščini: "Madame, I shall take care of those flowers for you!" Sobarica nam pove, da je pred leti živela v San Franciscu, Cal., sedaj pa da služi tu že več let. Rada bi šla zopet nazaj v Ameriko, toda ji to ni mogoče, ker ni pravočasno obnavljala ameriškega potnega lista.

Pa ne samo v hotelu, tudi po mestu smo slišale pristno angleščino. Tako smo šle drugi dan z go. Prislani, njeno hčerko gđ. Hermino, gđ. Rogel in z našim vodnikom Jožetom Zetom po trgih z namenom, da kupimo kake spominčke. Tako smo se ustavili v turški prodajalni, kjer so prodajali lepe zaplestnice pristnega sarajevskega izdelka. Ko nam mlad Turčin pove ceno, se obrnem jaz do mojih spremljevalk in jim povem v angleščini, da se mi zdi cena pretirana. Pa se oglasi prodajalec v angleščini: "Oh, you are not gyped, this is the cheapest place in town!" Na, pa naj se človek kaj pomeni po svoje, če se more. Vprašale smo ga, kje se je naučil angleščine, pa nam je povedal, da mnogo ljudi govori v tem mestu angleško, ker je to potrebno radi mnogih Amerikancev in Angležev, ki radi pridejo sem, da vidijo ta evropski Orient. In ako hočejo delati z njimi kupčijo, morajo znati angleško. Res je tako.

Prihodnji dan se odpeljemo vsi izletniki na avtomobilih, da si mesto od vseh strani ogledamo. Ustavimo se pred turško hišo in ker so bila mala okna močno zamrežena, smo vedeli, da je tukaj turški harem. Bile smo radovedne, kako tak harem izgleda, zato gremo v hišo. Po ozkih stopnicah gremo v

stanovanje. Hiša je bila zelo enačna, stopnice čisto poribane, pa tudi vse drugo v najlepšem redu. Hišo nam je razkazovala Turkinja v turški noši in tudi obraz je imela zagrnjen s pajčolanom.

Videli smo razne blazine in postelje kar po tleh. Nobenega stola ni bilo videti. Turki namreč ne sede na stoleh, ampak kar na blazinah na tleh, in s prekrizanimi nogami.

Peljali smo se dalje in si ogledali turška pokopališča. Nekateri pokopujejo svojce kar za hišo na vrtu, ali pa na posebnem prostoru. Pri vsakem grobu je spominski kamen v obliki turbanja. Tisti, ki so že kdaj potovali v njih sveto deželo, v Mekko, imajo posebna odlična znamenja na spominkih.

Da smo mogli videti mesto v polnem obsegu, nas je vodnik vozil po visoko vzpeti poti. Pokazal nam je promenado, kjer se smejo šetati samo turška dekleta.

Opoldne zaslišimo močan glas z vrha turške mešee. To je pomenilo, da je turški duhovnik, mujezin, klical trikrat na "Allah il Allah!" To kliče trikrat na dan, zjutraj, opoldne in zvečer ter s tem opominja turške vernike k molitvi. Kakor hitro smo ga zagledali, je ena izmed deklet namerila nanj slikovni aparat, pa je to opazil mujezin in se hitro skril na drugo stran stolpa.

Potem smo se vozili kake pol ure po prašni cesti in dospemo do krasnega vrta Ilidža, kjer je slavno bosansko zdravilišče. Tu izvira gorka voda, mineralna voda. Vsakemu potniku bi se prileglo prebiti tukaj par dni. No, za nas je bilo to nemogoče, ker se nam je mudilo naprej. Kar vedno naprej in naprej, da si v kratkem času kolikor največ mogoče ogledamo.

Ta dan smo imeli kosilo šele ob dveh. Pri kosilu se nam je povedalo, da imamo samo še poldrugo uro do odhoda. Hitro se porazgubimo po mestu, da si nakupimo kaj spominčkov. Kupile smo si tudi rdeče turške čepice, nekatere zase, druge zopet za svoje. Jaz sem kupila tri, pa bi jih bila morala več, ko sem videla doma v Ameriki, kakšno je bilo zanimanje za te turške fese. Vsaka prijateljica mi je rekla, da bi ji bila turška kapa ljubša kot kako drugo darilo. Pa tudi za dobro ceno bi jih bila lahko prodala, če bi jih imela. Kdo bi si bil mislil, da jim bom tako ustregla s tem. No, drugič, kadar bom zopet šla v Sarajevo, jih bom pripeljala s seboj polno ladjo. Sicer pa te kape niso tako drage in bi se izplačalo nabaviti si jih večje število.

Dalje smo kupile razne vrste turških pipic za cigarete. Tudi te so prav lične in po zmerni ceni. Kupile smo svilene rute z franžami, malo šolčke iz lesa in razno drugo tako drobno, rijo smo si nakupile na turškem trgu, ki je podoben čikaškemu "jew town" ali newyorški "bowery." Razlika je samo ta, da v Sarajevu ni ženskih prodajal, ampak samo moški v širokih hlačah.

Ustavile smo se spotoma tudi v katoliški cerkvi, da smo malo pomolile za srečno pot in ko smo prišle nazaj v hotel, smo morale hiteti, ker avto, ki nas je peljal na postajo, nas je že čakal. Točno ob štirih popoldne smo se odpeljali iz Sarajeva, katerega običaji, ljudje in zanimivosti mi bodo ostali še dolgo v spominu. Tukaj je bilo nekaj popolnoma novega za nas, ki nismo še videli orientalskih mest. Na istem vlaku, kot smo se pripeljali prejšnji dan iz Beograda, smo se zdaj odpeljali proti Dubrovniku.

(Dalje prihodnjič)

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Premogar piše

Lilybrook, W. Va.—Prosim, pošljite mi eno knjižico radio programa iz starega kraja. Prvi program sem slišal 30. aprila. Prej nisem imel priložnosti, ker sem delal vedno ponoči. Kakor vam je znano, imamo premogariji mehkega premoga dolge počitnice in se sedaj zabavamo z vrtovi in časopisi. Vsak dan me razveseli Ameriška Domovina, ki jo zelo rad prebiram, da kaj zvem od naših clevelandskih Slovencev. Upam, da bomo zopet kmalu začeli svetiti krampe in lopate. Pozdrav vsem Slovincem širom Amerike.

Frank Boitz.

V Cantonu bo veselo

Canton, O. — Na 20. maja bo imela veselico podružnica št. 94 SŽZ in sicer v Poljski dvorani na 1. St. N. E. Le pridite nas obiskat, pa če sonce sije ali če bo dež. Če hoste prišli, se gotovo ne boste kesali. Smeha in zabave bo dovolj za vse. Za veselo poskočnice bo skrbel Henry Pauline. Vrteli se bomo do ranega jutra, dokler nem petelini ne bodo zapeli in nas signali spat. Preskrbljeno bo tudi za žejne in lačne. Prav prijazno ste vabljeni tudi bližnje podružnice. Ob priliki vam rade povrnemo. Oddale bomo dva krasna darila, ki sta jih dali Mrs. Pauline in Mrs. Prince. Da se gotovo vidimo na naši zabavi v soboto 20. maja.

J. Prince, tajnica

Izjava

Cleveland (Collinwood), O.—Spodaj podpisana, člana SNPJ, se popolnoma strinjava s tem, kar je napisal sobrat Math Tekavec namreč, da so katoličani, člani SNPJ v takem položaju, da morajo s svojim denarjem uničevati svoje katoliško prepričanje. Kajti Prosveta, uradno glasilo SNPJ piše tako strupeno proti katoliški veri, da sva vzela iz društva najina sinova, ki sta bila člana te jednote in to radi protiverškega pisanja.

Čas je že, da se stori konec temu sirovemu pisanju. Vstopili smo v jednoto z namenom, v kakršnem je ustanovljena, ne pa da bomo uničevali svoje versko prepričanje.

Anton in Jennie Snel,

št. 53 SNPJ,
1240 E. 176th St.

IZ PRIMORJA

—Grahovo ob Bači. — Umrla je Terezija Brišarjeva, znana po svojo dobroti in po vsej okolici. V dobi, ko je cvetela nožičkarska obrt na Tolminkem, je zelo pomagala nožičkarjem. Zнала je tudi več jezikov in je bila močno nabožna ter je vso izobrazbo pridobila kot samoukinja. Prebrala je veliko del tujih in slovenskih pisateljev. Ko je bilo na Primorskem dovoljeno še naše časopise, je bila pokojnica dopisnica goriške "Soče" in "Edinosti." Poskušala je tudi pesnikovati. Imela je tudi obsežno knjižnico. Zadnje čase ji je vid opešal, pa ni mogla preveč čitati.

—Novi grad v Istri. — Težko noč sta prebila na morju Angel Stanič in njegov tovariš. Zvečer sta se odpravila na lov v prav lepem vremenu, ki se je kmalu spremenilo in morje je razburkanost premetavalo njihove barke. Iz objema valov se nikakor nista mogla rešiti in sta bila že na kraju s svojimi silami, ko jih je rešil neki ameriški parnik, ki je priplul mimo.

—Pograd. — Ko se je župnik Alojz Žgur vračal iz Ban, kjer je masčeval, je padel s kolesa ta nesrečno, da si je zlomil ključnico.

—Senožeče. — Umrl je šurm

Emil, posetnik in gostilničar, st. 49 let. Zapušča ženo in sina edince.

—Trst. — Z dekretom je bilo na predlog Mussolinija odlikovano več poljedelcev, ki so se poseben iskazali s 'kmetijsko zvezdo' (stella al merito rurale). Med njimi je bil odlikovan Kožba Alfred iz Postojne.

—Tomaj. — Cerkev v Tomaju so zaprli, ker se je zvonik začel nevarno nagibati. Za popravilo bo treba 20.000 lir.

—Trst, aprila 1939. — 19 aprila t. l. je umrl v Trstu v visoki starosti 82 let čevljarji mojster Ivan Škedelj. Bil je doma iz Moravca na Kranjskem. V Trst je prišel že kot 12-letni deček, kjer se je izučil za čevljarja. Pozneje je otvoril lastno delavnico. Bil je več let odbornik Delavskega podpornega in bralnega društva ter nekaj časa njegov knjigovodja. Udeleževal se je kot odbornik tudi v čevljarjski zadrugi. Njegov sin Ivan je bil od posebnega tribunala obsojen na 5 let ječe in je tri leta resnično tudi odsedel.

IZ DOMOVINE

—Oče je ustrelil sina. — V Novakih pri Novem Celju se je odigrala na velikonočno soboto trbinska žaloigra. Posetnik bina Kranjc in njegov 26-letni sin Martin sta že dalje časa živela v sovraštvu. Na velikonočno soboto je oče zalotil sina na svojem travniku. Stopil je k njemu in ga razburjeno vprašal, čemu hodi na njegov travnik. Zato sta se prepirati in oče je v razburjenosti potegnil samokres in naperil proti sinu in trikrat sprožil. Celjski reševalci so z avtomobilom prihitali na kraj nezgode in hudo poškodovanega sina na prepeljali v bolnišnico, kjer je pa na velikonočno nedeljo umrl. Očeta so zaprli.

—Pri Sv. Lovrenju na Polju je umrl upokojeni poveljnik orožniške postaje in gostilničar g. Anton Oder.

—V Ljubljani je umrla gospa Josipina Herbst, soproga V. Spretnovnika drž. žel. v p. — V Trnovski ulici št. 6 je umrl gospod Matevž Breskvar, posestnik. — V splošni bolnišnici je mirno v Gospodu zaspala gđ. Jožica Otruba.

—V Mariboru so dne 30. marca pokopali gospodino Olga Zgrablič, tehničarko kr. banke uprave.

—V Žužemberku je umrla gospa Marija Horvat, vdova po davčnem uslužbenecu.

—Nedavno se je odpravil posetnik Potočnik iz Dolenje vasi v gozd posekat nekaj smrek. Z njim je šel tudi njegov najstarejši sin Vinko. Podprla sta že velike visoke nazačnje pa sta se lotila visoke smreke, okrog katere so se stiskale še druge. Da bi jo lahko podprla, je Vinko splezal na najbližjo smreko in posekal z nožem nekaj vej, ki so bile v oviro. Med skakanjem mu je zdrsnilo, da je zakrllil z rokami in padel z drevesa. Z glavo je priletel ob skalo, da se je razbil in si zlomil vrat. Obležal je na mestu mrtav. Potočnikov družino je ta težka nesreča hudo udarila. Vinko je bil najstarejši sin, ki je zmerom bil pomagati pri domačih delih. Vaščani so ga pa poznali kot mirnega in pametnega fanta. Zato vse občustvuje z nesrečno družino.

—V Mariboru je umrla, stara 50 let, zasebna uradnica gđ. Marica Kemperle, doma iz Hudejube na Tolminkem. Pred vojno je službovala dolgo vrsto let v Mariboru, po vojni pa v Mariboru. Sodelovala je svoj čas mnogo v slovenskih društvih na Dunaju in je bila zaradi značaja prikritiga in blagega značaja pri vseh, ki so jo poznali, priljubljena in spoštovana.

—V Trbovljah je v starosti 60 let umrl gosp. Matija Gerbec, uradnik Trboveljske premogokopne družbe v pokoji in posestnik.

WINNETOU

Po nemškem izvirniku K. Maya

Nikdar ni srečal nobenega pov
 "Če le sami ne bodo nam ka-
 tere zagodili!" sem pripomnil.
 Pa tudi mi bomo odprli oči
 in pridno pazili, če se ne mo-
 jim, ter jim eno zagodli, hihi!"
 "Teško je, bližnjega ščititi, če
 človek sam potrebuje varstva!"
 "Kako govorite, sir! Zdi se
 celo, da ste se kar na mah zba-
 li teh ljudi!"
 "Pshaw! Da se jih ne bojim,
 to pač tudi sami dobro veste!"
 "Da. Pa med vami in med
 menoj je precej razlike. Tam,
 kjer sem jaz oprezen, tam se
 zaženete v nevarnost kakor bik
 v rdečo ruto. Kjer pa bi bilo
 treba pravega poguma, tam pa
 se pomišljate. Taki so pač
 greenhorni!"
 Kaj pa vobče sedaj takole
 mislite?"
 "O čem?"
 "O dvoboju, ki ste ga prav-
 kar prestali."

"Kaj si mislim? To, da ste
 z menoj najbrž zelo zadovolj-
 ni, Sam, ali ne?"
 "Ne mislim tega. Morebitne
 očitke mislim."

"Očitke? Kdo pa bi mi kaj
 očitel? Morebiti vi?"
 "Moj Bog, kako počasnih
 misli ste včas! Povejte mi od-
 kritostno, ali ste morebiti
 tam onstran v starem svetu ke-
 daj kot morilec pod vislicami
 stali?"

"Ne verjamem, da bi bil.
 Vsaj spominjam se tega ne,"
 sem mu na njegove šaljive be-
 sede prav tako šaljivo odgo-
 voril.
 "Torej še niste nikdar niko-
 gar umorili?"

"Ne."
 "Torej ste danes prvokrat
 človeka umorili. In kako vam
 je pri srcu? To je tisto, kar bi
 rad vedel."

"Hm —! Prijetno mi ravno
 ni. Se pač ne bo spet tako kma-
 lu zgodilo, da bi komu življe-
 nje vzel. Nekaj se oglašja v
 moji duši, kar je zelo podo-
 beno slabi vesti."

"Nikar si nič ne domišljuj-
 te! Pustite take neumne misli!
 Tu na divjem zapadu se vam
 vsak dan lahko pripeti, da bo-
 dete morali kakega živega člo-
 veka upihniti, če si bodele ho-
 teli rešiti lastno življenje. V
 takih slučajih mora človek —
 Heavens —! Tule je koj tak
 slučaj —! Apači so že tu —!
 Kri bo tekla! Pripravite se na
 boj, meššurs!"

V tistem hipu je namreč za-
 donel iz tabora presunljiv, di-
 vji hiiii, bojni krik Apačev.
 Inču čuna in Winnetou sta se
 nepričakovano vrnila ter na-
 padla straže pri ujetnikih.
 Kiowe so prestrašeni plani-
 li pokonci. Poglavar je krik-
 nil:

"Sovražniki v našem taboru!
 Na pomoč našim bratom!"
 Skočil je. Pa Sam mu je za-
 stavil pot.
 "Ne morete več k njim! Os-
 tanite! Gotovo so tudi nas že
 obkolili. Ali pa mar mislite,
 da sta Apača neumna in da sta
 napadla samo straže, glavno
 krdelo pa pustila pri miru?
 Koj bodo planili tudi —"
 Ni skonečal.
 Strašni, grozni bojni krik je
 zadonel tudi trdo ob naših uše-
 sih.

V.
 Na kol —
 Stali smo s Kiowami vred
 še vedno zunaj na odprti pre-
 riji blizu mesta, kjer se je vr-
 šil dvoboj. Pa tudi po preriji
 je rastlo grmovje. In za njim
 skriti so se nam Apači od vseh
 strani približali in nas obko-
 lili. Nismo jih pričakovali, no-
 benih straž nismo razpostavili
 in čisto smo bili zaposelni sa-
 mi s seboj in zamišljeni v po-
 govor o dvoboju. Nihče jih ni
 opazil.
 (Dalje prihodnjič.)

JOZE GRDINA:

PO ŠIROKEM SVETU

Kapela, ki obdaja skalo bo-
 žjega groba, je dolga dobrih 8
 metrov, široka pa 5 metrov in
 pol; slog kapele je ruski. Iz-
 gleda, da so pri zidavi te ka-
 pele, katero so po požaru leta
 1808 obnovili Grki, imeli prav
 vplivno besedo Rusi, ali bolje
 rečeno ruski rublji, ker teh je
 Grk od Rusa dosti dobil, dasi
 Grk kot tak za Rusa ni maral,
 imel pa je rad njegovo bogato
 mošnjo. Mogoče, da je bilo rav-
 no to vzrok, da je dobil božji
 grob rusko kapo. Bodi tako ali
 tako, pustimo zunanost, pa po-
 glejmo v notranjost Jezusove-
 ga groba.

Božji grob se znotraj deli v
 dva dela. Prvi del groba je an-
 geljska kapela, kraj, kjer so
 pobožne žene na velikonočno
 nedeljo videle angelja. Pro-
 stor je prav lep ter razsvetljen
 od številnih svetilk, ki gore v
 kapeli, ki je vsa obložena z
 marmorjem. Drugi manjši del
 proti vzhodu je pa Jezusov
 grob, ki je kakor majhna kam-
 rica, v katero vodijo nekaj nad
 en meter visoke duri.

Judovski grobovi, ki so bili
 vsevani v skalo, so imeli navd-
 no po dva dela. V prvem delu
 groba so se zbirali sorodniki
 umrlega, v drugem manjšem
 delu je bil pa grob, katerega
 duri so zapirali z velikim, mlin-
 skemu kolesu podobnem kam-
 nu. V grobnici je bilo ob po-
 dolžni strani groba klopi po-
 dobno mesto, ki je bilo izseka-
 no iz skale kot nekaka klop. Na
 to kamenito klop so potem
 položili mrliča, zavitega v prte
 ter maziljenega z raznimi di-
 šavami. Tak je bil tudi Jezusov
 grob, ki si ga je dal napraviti
 na svojem vrtu Jožef iz Arima-
 teje, kot je tedaj bila splošna
 navada ter ga je dal potem Je-

zusu. Grob je bil vsekan v ste-
 no žive skale, ne v tla kot so to
 napravljeni naši grobovi. V ta
 grob se je prišlo kakor v kako
 majhno kamenito sobico.
 Jezusov grob sega od vzhoda
 proti zapadu; kamenite stene
 groba so obložene z marmor-
 jem, da se ob svitu svetilk, ka-
 terih je v grobu 43, kar leske-
 če. Preko klopi podobnega pro-
 stora je debela marmornata
 plošča, ki pokriva originalno
 skalo, na kateri je počivalo
 mrtvo telo Gospodovo. Ta pro-
 stor se vsako jutro spremeni v
 oltar ter se ondi opravljajo sv.
 maše. Kadar ni v grobu maše,
 se more brez ovir priti do tega
 kraja. Tu polagajo romarji
 rožne vence, križce in druge
 podobne predmete, da si jih po-
 tem vzamejo s seboj kot drag
 spomin na Jezusov grob ter s
 temi spominki potem razveseli-
 jo tudi svoje. Zlasti pa tu prav
 goreče molijo. Le dolgo časa
 ni mogoče biti v grobu, ker radi
 števila ljudi, ki čakajo, da pri-
 dejo na vrsto, je treba dati pro-
 stor tudi drugim. Nad marmor-
 nato ploščo, ki pokriva kraj,
 kjer je ležal Gospod, so ob ste-
 ni svečniki, više gor pa tri po-
 dobe: katoliška, grška in ar-
 menska, ki predčujejo Jezu-
 sovo vstajenje. Kraj je pri-
 kupljiv, razveseljiv in trenutki
 v tem grobu so res blaženi.

Kakor je Kalvarija živa ska-
 la, prav tako je živa skala Jezu-
 sov grob; dasi obsekana ska-
 la, ki seže ven izpod cerkve,
 jasno priča o istinosti pravega
 Jezusovega groba, katerega
 pristnost je potrdila tudi arhe-
 ologija in zgodovina. Vsak
 dvom o tem je izključen in vera
 v Jezusovo vstajenje, ki je bilo
 tukaj, ni nobena prevara, no-
 bena bajka, pač pa neizpod-
 bitno dejstvo.

bitno dejstvo.

Nad kapelo božjega groba
 se dviga mogočna kupola, ki
 sloni na 18 mogočnih stebrih.
 Mimo teh stebrov grem na de-
 sno, severno od božjega groba,
 ter pridem do kapele sv. Mari-
 je Magdalene, ki se nahaja na
 kraju, kjer se je od smrti vstali
 Jezus prikazal tej veliki spo-
 kornici, ki je vsa srečna padla
 k Njegovim nogam in zaklicala
 "Rabboni!" — to je Učenik. Ol-
 tar na sliki lepo predčuje ta
 izredni dogodek velikonočne
 nedelje, ko je sv. Magdalena
 pozdravila od smrti vstalega
 Gospoda. Ta oltar je katoliška
 last. Od tu se gre še nekoliko
 naprej v drugo kapelo, ki za-
 znamuje kraj, kjer se je od
 smrti vstali Jezus prikazal svo-
 ji deviški Materi Mariji; kape-
 la je last frančiškanov ter v nji
 opravljajo svoje molitve in bre-
 vir.

Se en kraj v cerkvi Božjega
 groba je, ki je zelo znamenit in
 to je kraj, kjer so našli Jezusov
 križ. Od božjega groba grem
 proti vzhodu, potem pa globo-
 ko dol po stopnicah, kjer je
 kapela sv. Helene. Tu je po-
 božna cesarica klečala, ko so
 iskali Jezusov križ. Blaga žena
 se je tako trudila za ta kraj,
 da se je po njeni zaslugi dvigni-
 la nad temi svetimi kraji veli-
 častna cerkev in da so končno
 našli križ. Kapela, ki je v obla-
 sti razkolnih Armencev, je ze-
 lo zanemarjena, a vidi pa se,
 da je morala biti nekdanj prav
 lepa; o tem pričajo bizantinski
 stebri, ki stojijo tamkaj.

Nekoliko niže doli na desno
 se pride v jami podobno kripto.
 To je ona cisterna, v kateri so
 našli tri križe: Jezusovega in
 obeh razbojnikov. Pokleknil
 sem in poljubil kraj, kjer je
 300 let počival Jezusov križ.
 Tu sem v to cisterno so vrgli
 Judje vse tri križe ter jih eno-
 stavno zasuli z gramožom mi-
 sleč, da bodo tako enkrat za
 vselej zabrisali svoj strašni zlo-

čin, ter se za vedno iznebili
 vsega, kar spominja na Njega,
 katerega so zavržli ter pribili
 na križ, toda so se temeljito
 uračunali.

Tri sto let je globoko zako-
 pan ležal Jezusov križ in tri sto
 let je divjala strahovita borba
 proti Njemu, ki je umrl na kri-
 žu. Z besnim bojem proti Nje-
 mu so pričeli Judje in s tem bo-
 jem nadaljevali pogani; mo-
 gočno rimsko cesarstvo se je
 zaklelo, da zatire kristjane, ki
 so verovali v Križanega. Ogenj
 in meč sta kruto gospodarila in
 tisoči, da milijoni pa so trpeli
 in umirali z vero v Njega, ki je
 umrl na križu. Radostno kot
 na svatbo so šli v smrt, Jezusov
 križ pa je ležal globoko skrit,
 dokler ni prišel osvobodilni
 dan, ko je prenehalo preganja-
 nje kristjanov, tedaj pa se je
 dvignil tudi križ. Na čudovit
 način je ravno križ oznanil dan
 osvobođenja za kristjane.

Proti Rimu, stolnemu mestu
 rimskega cesarstva, je korakal
 s svojo šibko armado energični
 pa pošten Konstantin, da se
 potegne za svoje pravice in se
 pomeri z veliko močnejši ar-
 mado cesarja Maksencija. Ves
 v skrbeh je bil radi izida te bli-
 žajoče se bitke ko zagleda na
 nebu čudovito znamenje, ble-
 steč križ in napis: "V tem zna-
 menju boš zmagal!" Nemalo
 je Konstantin ostrmel nad pri-
 kaznijo, toda se po tem ravnal
 in s tistim znamenjem je on res
 čudovito zmagal. Posledica te
 zmage je bilo osvobođenje kri-
 stjanov, ki so dobili svobodo v
 znamenju križa. Svetišča so
 rastla, na Kalvariji koplejše in
 leta 326 tudi najdejo vse tri
 križe. Jezusov križ so spoznali
 po onem napisu, katerega je
 dal napraviti Pilat in da je to
 res pravi Jezusov križ, je še
 potrdil čudež. Slovesno so ga
 dvignili izpod gramoža ter kose
 tega tako dragocenega lesa
 ukovali v zlato in ga okrasili z
 dragocenimi kamni. Nobena
 cesarska krona ni bila tako
 dragocena kot je bil les Jezu-
 sovega križa. Sv. Helena je ob-
 darila svojega sina Konstanti-
 na z največjim darom, ko mu
 je poslala kos Jezusovega kri-
 ža, da je mogel s svojimi očmi
 videti pravi les križa, v čigar
 znamenju je pred Rimom izvo-
 jeval bitko.

Značilna je bila borba proti
 križu. V Jeruzalemu se je pri-
 čela, v daljnem Rimu pa prav
 zmagoslavno zaključila. Vse
 od tedaj pa do današnjega dne
 je prišel križ iz vseh bojev
 zmagovit.
 Od tu se vrnem nazaj ter si
 ogledam še nekatere prav zna-
 menite kraje in kapele, ki so
 več ali manj znamenite iz Je-
 zusovega trpljenja. Ena teh je
 prostor ali votlina, tako zvana
 Jezusova ječa, ki se nahaja na
 severni strani Kalvarije. V to
 votlino so pahnili Gospoda, ko
 so na Kalvariji vrtali jamo za
 križ. Judje, ki niso zamudili
 nobenega časa, da ne bi Jezusa
 trpinčili, mu tudi v tej votlini
 niso prizanesli ter ga mučili.
 Niti najmanj mu niso dali od-
 diha in iz te votline so ga po-
 tem tirali na križ. Zanimiva je
 tudi Adamova kapela, kjer je
 nekdanj počival prvi človek
 Adam. Kapela se nahaja pod
 Kalvarijo ter se tam tudi vidi
 visoka razpoka v skali, ki je
 nastala ob Jezusovi smrti.

Še marsikaj bi se dalo napi-
 sati o teh svetih prostorih, ka-
 tere pokriva častiljiva in ob-
 širna stavba cerkve Božjega
 groba, kjer se še danes tako
 nazorno vidi pečat božjega od-
 rešenja in zmagovitega vstaje-
 nja Gospodovega, toda naj za-
 dostuje. Morda bi čitatelja ta-
 ko ne zanimalo in tudi opis bi
 se preveč raztegnil. Ogledmo
 pa si še razne druge znamenite
 in svete kraje Jeruzalema in pa
 njegove okolice, ki so v tesni
 zvezi z dogodki na Kalvariji.
 Čitatelje pa prosim potrplje-
 nja, ker z nekaj kratkimi stav-
 ki ter prav bežnimi slikami ni

mogoče kaj prida opisati kra-
 jev, ki so kristjanu tako dragi
 ter se ne morejo primerjati
 drugim krajem po širokem
 svetu.

(Dalje prihodnjič)

—V Kamniku je umrla v sta-
 rosti 70 let ga. Kunigunda Nova-
 kova, vdova po pekovskem moj-
 stru in posestnica na Štni. Bila
 je dobra in blaga žena.

DNEVNE VESTI

Nemčija in Italija zavrgli posredovanje papeža

Rim, 14. maja. Nemška kot
 laška vlada sta zavrgli predlog
 papeža Pija XII, da bi se vršila
 mirovna posredovanja med Nem-
 čijo in Poljsko radi spora za me-
 sto Gdansk. Enako Hitler kot
 Musolini sta obvestila papeža Pi-
 ja, da spor ni dovolj resen, da bi
 zahteval konferenco ali da bi
 ogrožal mir v Evropi. Vatikan-
 ski krogi so veseli, ker so prepi-
 čani, da Hitler radi mesta
 Gdansk ne bo začel z evropsko
 vojno.

Hitler se zopet zanima za ameriško plesalko

Monakovo, 15. maja. Adolf
 Hitler je bil sinoči navzoč pri
 predstavi operete "Vesela vdo-
 va," kjer je z največjim zani-
 manjem zrl na ameriško ple-
 salko Miriam Verne, ki je do-
 ma iz Pittsburgha, Pa. Hitler
 je poslal izredno lep šop cvet-
 ja ameriški plesalki, o kateri
 je izjavil, da presega vse dru-
 ge plesalke.

General Franco išče 100 milijonov posojila

Paris, 15. maja. Francoski fi-
 nančni krogi trdijo, da išče ge-
 neral Franco \$100,000,000 poso-
 jilo, da pomaga Španiji zopet na
 noge, potem ko je nad dve leti tr-
 pela radi civilne vojne. Angleški
 kot francoski finančni krogi za-
 htevajo, da predno dovolijo poso-
 jilo mora general Franco dati za-
 trdilo, da bo sledil nevtralni poli-
 tiki, kar se tiče tujezmskih od-
 nošajev.

Roosevelt bo zopet govoril v prid miru

New York, 15. maja. Predsed-
 nik Roosevelt čaka ugodnega
 trenutka, da zopet pošlje med
 svet "mirovni govor." Ponovno
 bo nasvetoval, da se snidejo za-
 stopniki vseh držav in končno do-
 ženejo pravice raznih držav in
 narodov, da se izjavijo za razoro-
 žitev in proti vsaki vojni. Pred-
 sednik Roosevelt čaka le ugodne-
 ga trenutka, da zopet potom ra-
 dia govori svetu.

Angleški kralj in kraljica sta dva dni kasna

Quebec, Kanada, 15. maja. An-
 gleški kralj in kraljica sta dospe-
 la danes v Quebec, dva dni za-
 kasnela radi silne nevihte, ki je
 tekom njune vožnje prevladovala
 ra Atlantiku. Vendar se bo
 ves program, kakor je bil dolo-
 čen za čas bivanja angleškega
 vladarja v Kanadi izvršil pravo-
 časno in redno. Parnik "Em-
 press of Australia," na katerem
 se je kraljeva dvojica pripeljala
 v Ameriko, je bil zadržan radi
 ogromnih ledenih plasti ter me-
 gle na morju. V Zedinjene drža-
 ve prideta angleški kralj in kra-
 ljica dne 8. junija in ostaneta tu
 do 11. junija.

MALI OGLASI

Odda se v najem
 trgovina in stanovanjski prostori.
 Jako nizek rent. Poizve se na
 1311 E. 55th St. (114)

Išče se
 Janez Novak, ki je leta 1914
 prišel v Cleveland. Doma je iz
 Gradenc pri Hinjah. Njegova
 sestra bi rada dobila kako obves-
 tilo od njega. Komur je kaj zna-
 no o njem je proš, da to sporo-
 či tvrdki Steve F. Pirnat Co.,
 6121 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Tako je izgledala palača albanskega kralja Zigu, ko je pobegnil iz dežele. Druhal je udril v palačo in jo do golega izropala.

Pogled na dolino reke Ohio, ki je v spomladanskem deževju prestopila bregove. Slika je bila vzeta v bližini Aurora, Ind.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

— Moli, gospodarica, — reče Vojtrigo. — Tudi jaz bom poslal molitev k svojim bogovom.

— Svojim bogovom? — vpraša Sonja. — Ali ne veruješ kot jaz v enega edinega Boga?

Vojtrigo odkima.

— Mi obožujemo sedem bogov! — odvrne on. — To je sedem močnejših, a bog, ki je prižgal stepe, se imenuje Astarod, hudobni angelj mraka.

— Ne, ne, — vzkligne Sonja, to je prenevarnost, to nama ne bo koristilo! Pomoli k mojemu velikemu edinemu Bogu, ki naju sedaj vidi!

— Bojim se, da bo vsaka molitev zaman, — odvrne Kirgiz. — Ne bo nama pomagal niti tvoj bog, niti moji bogovi! — Toda morda so v bližini ljudje, ki bi naju mogli rešiti!

— Mar sva izgubljena? — vzkligne Sonja. — Morda bi se lahko rešil, plemeniti poglavar, ako pustiš mene tukaj? Na ta način bo mogel tvoj konj hitreje leteti —

— Ali misliš, da bi mogel to storiti? — odvrne Vojtrigo. — Ali ne veš, da bi rajše umrl, kakor pa te zapustil? Prisegel sem, da te bom privedel k svojim, a Vojtrigo ne prelomi svoje prisrge! — Čuj, nekdo naju kliče!

Z druge strani plamena je v resnici nekdo klical Kirgizovo ime.

— To so moji! — vzkligne Vojtrigo. — Sedaj nisva več daleč od njih.

— Vendar ne bova mogla priti skozi to morje plamenov, — reče Sonja.

— Morava priti! — reče on in jo čvrste objame.

— Močno se me primi, gospodarica, — nadaljuje on, — ne izpusti me, pa naj se zgodi kar hoče!

On požene svojega konja. Čez Sonjo je vrzel odejo.

Konj se postavi na svoji zadnji nogi, — a nato zdirja v plamen. Sonja začuti, kako jo je obdajala silna vročina, kako jo peče ogenj, — zdelo se ji je, da se je odprl pekel.

Toda to je trajalo samo pol minute.

Ona zasliši jasno vesele Kirgizove besede:

— Rešena sva! Rešena!

Sonja začuti sveži zrak, Vojtrigo odzame odejo z nje in nekaj sto korakov pred seboj zapazi četo kirgizskih jezdecev.

— Naprej! — vzkligne Vojtrigo.

go in požene svojega konja.

Toda čim sta dospela do prvih jezdecev, se zgrudi njegov izmučen konj — in Sonja in Vojtrigo se znajdeti v travi.

Jezdci pristopijo veselo in ju okrepčajo z mlekom.

Prisrčno in veselo so pozdravili Vojtriga.

Sonje niso gledali prijazno.

Izgledalo je, da jim ni po volji, da je pripeljal Vojtrigo to tujo ženo.

Sprejeli so jo sicer vljudno, govorili so z njo spoštljivo, toda posebne gostoljubnosti niso pokazali.

Oni odjahajo v taborišče, ki se je nahajalo oddaljeno nekaj minut.

Tam zvesta, da so Vojtrigovi ljudje povzročili požar na stepi. Tiger je napravil v zadnjih tednih mnogo škode, zato so sklenili, da ga ubijejo. Najboljši lovci so se podali na zasledovanje živali toda zaman so ga iskali.

Zato so sklenili, da bodo zažgali stepe, da prisilijo na ta način tigra, da pobegne ali pa pogine v ognju. Toda tiger je pobegnil v sredo stepa in tam napadel Vojtriga, ki ga je ubil.

Ko so Kirgizi zvedeli, da ga je Vojtrigo ubil, je nastalo splošno veselje in začeli so ga slaviti.

Vojtrigo odvede Sonjo v neki šotor. Bil je urejen po orientalski šegi.

— Tukaj boš stanovala, gospodarica, — reče on. — Želim, da bi ti ugajalo pri nas! — Ti si pod mojim varstvom, nihče ti ne sme storiti kaj zalega! In četudi bi prišli tvoji zasledovalci, vendar ne boš padla v njihove roke preje, predno ne umre zadnji Kirgiz! A da ti ne bo ničesar primanjalo, ti bom dal služabnico.

On dvigne zaveso in zakliče: — Hej, Šauri, pridi sem!

Ob vhodu se pojavi neka starka.

Stala je ponižno pred poglavarjem. Bila je slabše oblečena, kakor ostale žene v taborišču.

Starka Sonji ni ugajala. V očeh ji je ležal nek zvijačen, skoro hudoben izraz.

— To je stara Šauri, — reče Vojtrigo. — Ona ti bo stregla, dokler se boš nahajala pri nas.

— Upam, da bo to rada delala, — reče Sonja.

— Oh, rada, zelo rada! — zahrešči Šauri.

— Izbral sem tebe, — reče Vojtrigo, — ker si ti edina žena, ki zna ruski. Moji ljudje jo zelo spuštujejo, toda sedaj mora sprejeti to službo!

Sonja pogleda starko. Videla je, da je užaljena, ker mora biti služkinja.

— Bojim se, da mi bo starka zamerila, ker si jo postavil za mojo služkinjo, — reče ona poglavarju.

— Naj bo užaljena, — odvrne ona, — upam, da ne bo delala neumnosti. Ona ve, da ne trpim neposlušnosti in da me mora ubogati!

Starka pokima z glavo, toda njen obraz se ni niti najmanj razvedril.

Sonja je živela že nekaj dni med Kirgizi in si je opomogla od svojega napornega potovanja. Življenje na svežem zraku ji je ugajalo, a razen tega so ji dajali izvrstno hrano, ki se je sestojala po večini iz mleka in divjačine.

Vojtrigo je bil zelo pazljiv in dober napram njej.

Kadar je odšel na lov, je postavil pred njen šotor stražo, ki je imela nalogo, da brani in varuje Sonjo.

Često je odhajal z njo v gore, ki ji razkazuje prekrasno okolico. Livade in njive so bile polne cve-

tja. — Vojtrigo je često natrgal šopek cvetlic in ga izročil Sonji.

Vendar se Sonja ni počutila dobro v tem kirgizkem taborišču.

Razen Vojtriga si ni pridobila niti enega prijatelja.

Zdelo se ji je nasprotno, da jo Kirgizi sovražijo.

Stara Šauri je tiho vršila svojo službo, toda Sonja je pogosto vjela njen sovražni pogled.

Neke noči Sonja nikakor ni mogla zaspati. Ona vstane obleče se ter odide iz svojega šotora.

Tedaj zasliši nenadoma, kako je nastal po celem taborišču krič.

Pred velikim ognjem je sedela Šauri, a poleg nje Kirgizi.

Vojtrigo se ni nahajal tam. Bil je na lovu, kakor je bilo Sonji znano.

Sonja se skriva za velikim grmom, tako da je ni mogel nihče opaziti, toda ona je lahko razumela vsako besedo.

Šauri je narisala na zemlji velik krog, a v njem čudna znamenja. Okrog sebe je razvrstila mnogo nekih lončenih posod. Sonja opazi, kako je sedaj zgrabila Šauri petelina in mu z nožem odsekala glavo. Kri je začela kapljati, a Šauri je namočila z njo vse štiri strani sveta.

Dosedaj so stali Kirgizi molče okrog starka, a sedaj so zagnali glasen krič.

— Govori, Šauri! Kaj pravijo bogovi? Kaj nas čaka?

— Nesreča! — vzkligne starka in dvigne svoje suhe roke v zrak. — Nesreča, Kirgizi, nesreča!

— Ali nam preti nevarnost? — je vprašalo nekoliko starih Kirgizov.

— Velika nevarnost, — odvrne starka.

— Kako se ji naj izognemo? — Kirgizi! Samo eden način je, da odstranimo to nevarnost.

— Povej nam Šauri, kaj naj storimo?

Starka se zlobno nasmehne in pogleda na šotor, kjer je stanovala Sonja.

— Nevarnost vam preti od one tuje žene, ki jo je Vojtrigo pripeljal k nam!

— Vi vsi veste, Kirgizi, da je car močnejši od vseh zemeljskih knezov in vladarjev.

— Vemo, — odvrnejo Kirgizi, — zato tudi priznavamo cara v Petrogradu za svojega vladarja.

— Čujte torej in vedite, da je ta tuja žena v našem taboru carjeva sovražnica. Kdor jo sprejme, tega bo močni car kaznoval.

Zato vam grozi nevarnost, Kirgizi. Močni petrogradski car bo prišel s svojo nepregledno vojsko, napadel vas bo in od vas ne bo ostalo drugega, kot mrtve kosti.

— Strašno! — vzklignejo Kirgizi. — Grozno!

— Samo eno sredstvo je da pomirimo močnega cara v Petrogradu, — reče zlobna Šauri, ki je sovražila Sonjo, ker ji je morala služiti. — To tujo ženo, ki jo je k nam pripeljal Vojtrigo, moramo žrtvovati svojim bogovom, a nato poslati njeno glavo caru. Potem bo z nami zadovoljen in nam bo poslal obilo darov.

— Žrtvovali jo bomo! — začno kričati Kirgizi. — Žrtvovali jo bomo bogu Astarodu, bogu teme.

— Jutri bo svečanost.

— Vaš namen je dober, Kirgizi! — reče starka. — Toda ne boste ga mogli izvršiti.

Možje začno rožljati s svojim orožjem.

— Kdo nam bo branil? Kdo bo ukazoval Kirgizom?

— Branil vam bo oni, ki vlada nad vami! — vzkligne Šauri. — Preprečil vam bo Vojtrigo, vaš poglavar.

— On je privedel to tujo ženo v naš tabor, zaljubil se je v njen beli obraz, — ne zadostuje mu kaka kirgiška deklica — po vsem vam, on bo vzel to neznanko za svojo ženo!

— Ako se to v resnici zgodi, smo izgubljeni, — nadaljuje Šauri. — Močni car vas bo kaznoval, uničil vas bo, a vse to samo radi one žene tam v onem šotoru.

— Ubili jo bomo še predno se vrne Vojtrigo z lova, — reče se-

daj neka stara Kirgizinja pristopivši k starki.

— To je prav! — odvrne Šauri. — Ubijte jo, predno se bo vrnil Vojtrigo s stepe. Ko bo našel njeno truplo, ne bo mogel drugega, kot da jo objokuje.

— Toda mi smo ji ponudili gostoljubnost, — ona je naš gost, — pripomni neki Kirgiz. — Gostoljubnost nam je sveta!

— Mi ji nismo nudili gostoljubnosti! Vojtrigo nas je prisilil, da jo sprejmemo.

— Toda on je naš poglavar, — odvrne neki Kirgiz. — Njegova beseda in obljuba nam mora biti sveta.

Tudi ostali Kirgizi so mislili tako. Spoštovali so svoje stare šege gostoljubnosti.

Stara Šauri se strašno razjezi.

— Dobro, delajte, kakor veste, — toda potem glejte, kako boste ušli strašni usodi, ki vas čaka!

— Vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Vsi so molčali.

Vsako je vprašujoč gledal starko.

— Vi ne veste! Toda jaz vam bom povedala! Prisluskovala sem pogovoru med Vojtrigom in to tujo ženo ter slišala, odkod jo je pripeljal, predno je prišla k nam.

— Ali veste, kdo je ona in kje je bila?

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.

— Ne odhajaj od nas, — jo začnejo prositi, — že mnogokrat si nas rešila iz nevarnosti. Pomagaj nam tudi sedaj.

— Vam človek ne more pomagati, — odvrne starka, — ker se bojite prelomiti gostoljubnost. Kdo je vaš gost? Ali veste sploh, — vzklikne ona, z razprostrtimi rokami, — vidim, kako se plazi nesreča in poguba po stepi. Plamen — vojaki — streljanje — mrtvi, sami mrtvi, trupla — ni več živih Kirgizov — vse je izgubljeno za vselej!

— A vse to samo radi te žene! Vse to samo zato, ker ste bedaki in ker hočete prizanesti njene-mu življenju!

— Dobro, žrtvujte se za njo, ako hočete, toda stara Šauri ne bo imela z vami nikdar več ničesar skupnega. Vi ste taki strahopetneži, da se bojite enega edinega človeka.

Ona se je hotela odstraniti, toda Kirgizi jo zadržijo.